

[Deel](#)

[1 en deel 2 van de Mengelberg-biografie © Marcel Wogram](#)

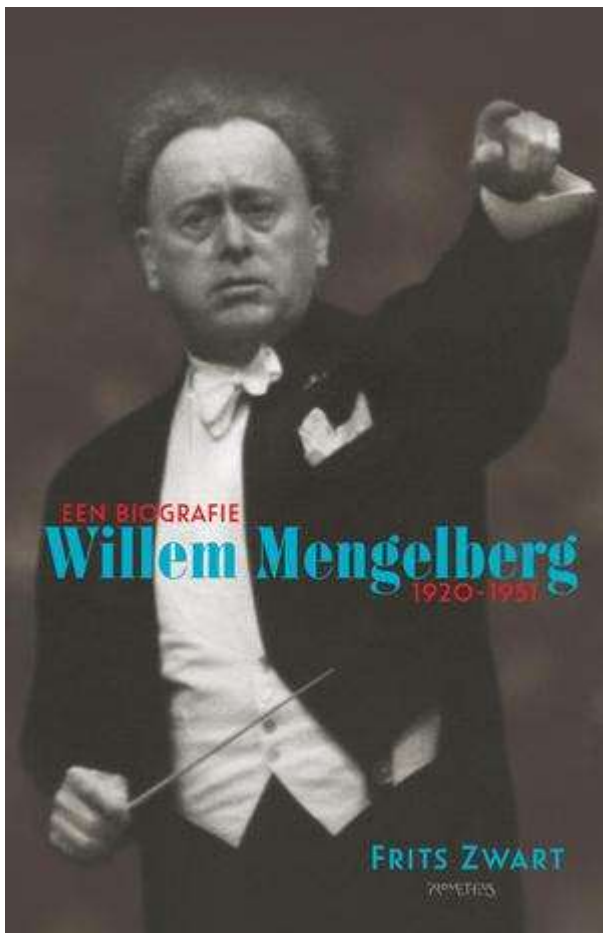
De twee gezichten van de Mengelberg-biografieën

Omslag

Waarom deel 1 en 2 van de Mengelberg-biografie niet op elkaar lijken.

Door: Erik van den Berg 24 september 2016, 02:00

Tweelingen lijken doorgaans op elkaar, maar dat het geen gietijzeren wet is zie je aan de delen 1 en 2 van de Willem Mengelberg-biografie. Het ontwerp van beide banden heeft niets gemeen, terwijl auteur Frits Zwart toch één levensverhaal vertelt. Oorzaak van het verschil: de ongewone publicatiegeschiedenis. Deel 1 verscheen in 1999, het vervolg pas deze maand, liefst zeventien jaar later.

Frits Zwart: Willem Mengelberg - Een biografie 1920-1951

Prometheus; euro 39,95.

Deel 1 (de jaren 1871-1920) verschijnt als PoD, ca. euro 30,-.

Ontwerp Tessa van der Waals.

In de tussenliggende jaren is het boekenvak grondig veranderd, zegt de ontwerper van beide delen, Tessa van der Waals. 'Twintig jaar geleden werd er van alles geprobeerd en onderzocht in boekvormgeving, er kon meer dan nu.' De Mengelberg-biografie paste in een ambitieuze biografische reeks van uitgeverij Bert Bakker, die Van der Waals modelleerde naar klassieke Duitse prachtbanden, 'met handmatig ingeplakte labels en een schildje op de rug, echt heel mooi vakwerk'.

Zeventien jaar later is zoiets financieel niet meer haalbaar ('Het was ook gebonden in fijn geweven linnen, de duurste soort'). Dat is niet de enige reden dat deel 2 er anders uitziet. 'De uitstraling die het boek in 1999 had, werkt nu niet meer zo. Ik denk dat je er in 2016 geen nieuwe lezers mee trekt. Daarom was ik er toch niet rouwig om dat het anders moest.'

Deel 2 oogt eigentijds, maar evengoed chic. 'De band combineert twee materialen. De voorzijde is glanzend gelamineerd, de achterzijde is een intens gekleurd ruwig papier. Dat levert een fijne tactiele sensatie op.' Deel 1 is binnenkort weer leverbaar als Print on Demand, in een nieuw Van der Waals-ontwerp dat wél het tweelinggevoel heeft.